

POSUDEK VEDOUCÍHO PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Dramatickovýchovná dílna o Franzi Kafkovi
Autorka práce: Štěpánka Tušlová
Studijní program: dramatická výchova
Typ studijního programu: bakalářský

Vymezení cíle a jeho naplnění: Čtyřdenní dílna o Franzi Kafkovi byla určena středoškolským studentům. Cílem Štěpánky Tušlové bylo, jak píše v úvodu bakalářské práce, „seznámit žáky s *Proměnou* pomocí strukturovaného dramatu, ukázat jim místa v Praze, kde Franz Kafka pobýval, a předat informace, které se jim budou hodit k maturitní zkoušce“. Tento cíl se jí zčásti podařilo naplnit, i když ne všech bodech.

K absolvování programu byli přizváni studenti prachatické SPgŠ, kteří pod vedením Hany Patrasové mají většinou zkušenosti s dramatickou výchovou, a tak Štěpánce Tušlové vycházeli vstříc i v momentech, které v její dílně nebyly zcela domyšlené. Mám za to, že by bylo dobře, aby si Štěpánka Tušlová svůj projekt vyzkoušela i s běžnou gymnaziální třídou, která se nepotkala s dramatickou výchovou (minimálně část založenou na *Proměně*).

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie): Není pochyb o tom, že s dílem Franze Kafky by se středoškolští studenti měli seznámit. Nejen proto, že patří ke kánonu světové a české literatury, ale také proto, že témata, která jeho díla nabízejí, jsou stále aktuální, ne-li ještě aktuálnější, než tomu bylo před sto lety. Z tohoto důvodu pokládám volbu látky pro dílnu pro středoškolské studenty za šťastnou, stejně jako záměr koncipovat dílnu tak, že její součástí je i procházka Prahou po místech spjatých s Franzem Kafkou a jejím jádrem je lekce na základě povídky *Proměna*. Přípravě dílny by však bylo potřeba věnovat víc času a pozornosti. Štěpánka Tušlová bohužel nevyužila možnost předem konzultovat podobu dílny, a tak se v některých krocích nevyvarovala některých zbytečných neobratností (v zadávání aktivit, v jejich nastolování, v jejich organizaci, v nedomyšleném zacházení s kostýmy apod.) nebo nepřesností (dá-li se uvažovat o souvislosti F. Kafky s některým z uměleckých směrů z přelomu 19. a 20. století, pak to rozhodně není impresionismus).

Dalším problémem je to, že Štěpánka Tušlová zpracování dílny, tedy psaní bakalářské práce dlouho odkládala a pustila se do ní až na poslední chvíli – v červnu 2023 (i když dílna se konala už v lednu). Protože není příliš zkušená v psaní odborného textu, bylo hledání podoby textu bakalářské práce v tak krátkém čase dosti komplikované.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi: Bakalářská práce vcelku přehledně zachycuje průběh celé dílny a v některých bodech by mohla být inspirací pro ty učitele, kteří přemýšlejí o tom, jak využít dramatickovýchovné metody v práci s literaturou. Z toho důvodu však musím konstatovat, že tu výrazně chybí analýza předlohy z literárního hlediska, zejména analýza postav (jak jsou v textu vytvářeny), analýza vypravěče a způsobu, jak zprostředkovává fikční svět. To jsou důležitá východiska pro přípravu dramatickovýchovné dílny, pro to, aby si lektor ujasnil, co mu nabízí text a s čím může počítat při praktické práci. Jen v jedné větě se Š. Tušlová zmíní o tom, že

„rizikem předlohy je ztvárnění Řehoře“ (to, že se promění v hmyz) a pouze letmo se dotkne možnosti, že by někteří hráči mohli povídku znát. Bohužel z toho nevyvozuje nic pro svůj projekt.

Je dobře, že Štěpánka Tušlová zachycuje, jak jednotlivé kroky dílny proběhly, co fungovalo a co by bylo potřeba promyslet jinak. Co mně však citelně chybí, je závěrečná důkladná reflexe celého projektu. Navíc dílna je zamýšlena jako příspěvek k přípravě studentů na maturitu, proto bych pokládal za vhodné i tento aspekt v reflexi zohlednit.

Logická stavba a členění práce: Navzdory krátkému času, který si Štěpánka Tušlová rezervovala na psaní bakalářské práce, je její výsledná podoba uspokojivá. Nakonec se podařilo doladit text tak, aby měl logickou stavbu a aby jednotlivé kapitoly měly vcelku odpovídající proporce. Také popisy jednotlivých kroků jsou nakonec napsány většinou srozumitelně. Není mi však jasné, proč podkapitulu Procházka po Praze tvoří pouze seznam míst, která se váží k Franzi Kafkovi. Jak probíhalo na jednotlivých místech seznamování účastníků s informacemi, které Štěpánka Tušlová chtěla předat? Pracovalo se s tím nějak dál? A nerozumím ani tomu, proč se některé činnosti zařazené na sobotu (podkapitola 4.4.1.2.) opakují prakticky ve stejné podobě, v jaké byly v přípravné lekci. Autorčino zdůvodnění na s. 38, že chtěla, aby si hráči některé informace zopakovali, není moc přesvědčivé.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu: Bakalářská práce více méně odpovídá požadavkům kladeným na tento typ kvalifikační práce.

Práce s informačními zdroji: Volba odborné literatury i pramenů je adekvátní záměru a koncepci práce. Jako handicap se ale projevilo to, že se Štěpánka Tušlová neopírá o žádnou literární teoretickou literaturu, která by jí pomohla v analýze a interpretaci textu a při přípravě lekce.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň: Ve srovnání s první, velmi syrovou verzí bakalářské práce, kterou jsem dostal ke konzultaci začátkem června, je výsledná podoba textu jazykově kultivovanější. Přesto je zřejmé, že Štěpánka Tušlová má rezervy v psaní odborného textu. Řada formulací je bohužel zjednodušujících (např. odstavec o kompozici *Proměny*, s. 11) a nejednou se autorka uchyluje ke zkreslujícím krátkým spojení („Myslím, že předloha účastníkům nabízí z čistě pragmatického hlediska možnost připravit se na maturitní zkoušku a mít alespoň povědomí o tomto díle, proto je pro ně přitažlivá.“ [s. 5]; násilná je motivace přátelstvím Maxe Broda a Franze Kafky v rozcvičkové hře na s. 8; ale týká se to některých dalších cvičení a her, na která Štěpánka Tušlová roubuje – někdy dost krkolomně – informace o Franzi Kafkovi).

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele: Štěpánka Tušlová svou práci uzavírá poznámkou: „Zjistila jsem, že bych měla více plánovat, přemýšlet nad věcmi dopředu a mít vše předem připravené pro větší plynulost lekce.“ (s. 41) To je formulace, která výstižně postihuje zdroj problémů, které se projevily v některých částech dílny. Stejně tak by však bylo bývalo potřeba, aby Štěpánka Tušlová věnovala pozornost a dostatek času přípravě a psaní odborného textu.

Doporučení práce k obhajobě: Navzdory řadě výhrad bakalářskou práci Štěpánky Tušlové doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: C–D

Datum vypracování posudku: 26. srpna 2023

prof. Jaroslav Provazník

.....
Jméno vedoucího práce

26/8/2023

.....
(datum a podpis)